

Sygn. akt I CZ 60/09

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku P. Spółki z o.o.
przy uczestnictwie "ZJ" Spółki z o.o. w upadłości i Banku
o wpis zmiany wierzyciela hipotecznego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 listopada 2009 r.,
zażalenia uczestnika "ZJ" Sp. z o.o. w upadłości
na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 23 kwietnia 2009 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Na wniosek P. referendarz sądowy wpisał do księgi wieczystej zmianę wierzyciela odnośnie trzech hipotek wpisanych w księdze wieczystej [...]. W skardze uczestnik „ZJ” Sp. z o.o. podniósł, że brak podstaw do wpis referendarza sądowego, gdyż jest on właścicielem nieruchomości obciążonych hipoteką i nie udzielił zgody na zmianę wierzyciela. Sąd Rejonowy w swoim postanowieniu z dnia 20 grudnia 2007 r., uwzględnił skargę i uchylił zaskarżony wpis. Na skutek apelacji wnioskodawcy Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie i odrzucił skargę na wpis referendarza.

W zażaleniu „ZJ” Sp. z o.o. w upadłości zarzucił naruszenie przepisów postępowania: 1) art. 70, art. 71, art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.; 2) art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. w związku z art. 139 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r., Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.); 3) art. 375 pkt 5 k.p.c.; 4) art. 61 w zw. z art. 62, 65 i art. 139 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego; 5) art. 626⁸ § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 626⁹ k.p.c. Ponadto skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego art. 95 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., Prawo bankowe (j.t. Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665 ze zm.). W związku z podniesionymi zarzutami skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania lub o wydanie orzeczenia co do istoty sprawy i oddalenie wniosku P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uzasadniony jest zarzut naruszenia prawa materialnego. Jak wynika z art. art. 95 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., Prawo bankowe (j.t. Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665 ze zm.), do przeniesienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wymagana jest zgoda właściciela nieruchomości, na której została ona ustanowiona. Nie ulega wątpliwości, że w chwili złożenia wniosku o wpis do księgi wieczystej właścicielem nieruchomości obciążonych hipoteką, która zabezpieczała wierzytelności nabyte przez wnioskodawcę, był „ZJ” Sp. z o.o. w upadłości.

To, że spółka ta znajduje się w upadłości nie przekreśliło jej prawa do wyrażania zgody na zmianę wierzyciela hipotecznego przewidzianej przez

powołane wyżej przepisy Prawa bankowego. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę, że zgodnie z art. 61 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) z dniem ogłoszenia upadłości majątek upadłego staje się masą upadłości. Skoro masa upadłości służy zaspokojeniu wierzycieli upadłego, to należy uznać, że wchodzący w jej skład majątek to tylko aktywa upadłego. W skład masy upadłości nie wchodzi długi upadłego. Oznacza to, że dług uczestnika „ZJ” Sp. z o.o., którego wierzycielem był Bank nie wszedł do masy upadłości. Chociaż w razie ogłoszenia upadłości, zgodnie z art. 139 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego, gdy tak jak w rozpoznawanej sprawie, upadły zostanie pozbawiony zarządu, postępowania sądowe i administracyjne dotyczące masy upadłości prowadzi wyłącznie zarządca, to reguła ta nie dotyczy wyrażania zgody na zmianę wierzyciela hipotecznego upadłego. Dług związany z tą wierzytelnością nie jest składnikiem masy upadłości brak wobec tego podstaw, aby uznać, że w postępowaniu wieczystoksięgowym, dotyczącym wpisu zmiany wierzyciela tego długu, powinien występować zarządca masy upadłości. W tej sytuacji mając na uwadze, że ogłoszenie upadłości nie pozbawiło spółki „ZJ” Sp. z o.o. przysługującego jej prawa własności nieruchomości, zgodnie z art. 95 ust. 4 i 5 Prawa bankowego, to zgoda tej spółki, a nie zarządcy masy upadłości, potrzebna jest do wpisu zmiany wierzyciela hipotecznego. Takie stanowisko co do osoby uprawnionej do wyrażania zgody na zmianę wierzyciela hipotecznego przesądza również o zasadności podniesionych w zażaleniu zarzutów naruszenia prawa procesowego.

Mając na względzie, że zarzuty podniesione w zażaleniu okazały się uzasadnione Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ k.p.c., orzekł jak w sentencji